

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Foi'a acăst'a ese in tōta domineca,
— dar prenumeratiunile se priimescu
in tōte dīlele.

Pretiulu pentru Ostrunguri'a: pre anu
6 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 3 fi. pre unu tri-
luniu à fi. 50 cr.; éra pentru Strat-
natea: pre anu 8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu
4 fi. pre unu triluniu 2 fi. in v. a.
Unu exemplariu costa 10 cr.

Tōte siodeniele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diregintă a diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. tacse timbrale.

ME SUI LA CERIU.

Frundia verde de secara, —
Me suii la ceriu pe-o scara,
Ca sà vedu pre Domnudieu
Siediendu lunga fiulu seu,
Sà-i spunu tatalui cerescu,
Cà-su „martirulu romanescu,”
Si eu ei intr'o icôna
Vomu fi trei cu-a mea persona;
Deci ea „providentialu”
Toemii scar'a lunga-unu dealu.

Dar' sà vedi minune frate,
Cà-ci de-abia de diumetate
Eu pe scara m'am urecatu,
Si-unu fulgeru infrieosiatu
Rupse scar'a de sub mine,
Si-apoi d'intr'o innaltime
Sfarematu diosu am picatu,
Ca sà celu mai vinovatu. . . !

Si-acum' lumea pechatosa,
Flindu-cà-su sfarematu la óse,
Ride si-mi cam totu sioptesce:
Vedi celu ce pré susu voesce,
Nu-lu rabda neci Domnudieu,
Mai pucinu dar' fiulu sen !!

ANUNCIU.

O matróna betrană si respectata, dar' care a facutu
nebuni'a, de si-a alesu de capulu familiei pre unu betrânu
slabu si stricatu de minte si de poteri, ma inca si cătu se
pote de tiranu, in contr'a carui'a a si intentat procesu de
despartire, — dar' pone la adicate si-cauta unu curatore
vrednicu si curiosu care sà pôta apera onórea si interesele
filorù ei. Adresele le primesce ins'a-si mam'a:

Franci'a.

SENTINIE.

— dela Contele de Mehadi'a. —

I.

*Omulu alerga cu pasi gigantici dupa dreptate, si
o imparte altor'a in pasi de melci.*

MANGARTA.

II.

*In tiér'a nostra nu este nemicu mai durabilu, decât
nu mai supramatisarea. — Constituti'a nu e pos-
tiva, decât nu mai luciulu alinarii de supramatisare.*

POPORELE OSTRUNGARIEI.

III.

*Radecin'a cardinale a vanitati este neintreruptulu
suspinu in anim'a omului, — ceva a fi, cea ce nu e,
— si ceva a posiede, cea ce nu are.*

DR. POPOVICIU.

III.

*Astutia este renoirea arm onica a puterilor noastre.
Ea ni imple saculu bine si indesatu.*

CAROLU I. & STROUSEBERG.

V.

*Fii Domnii a cuventului neesprimatu si Slavu a
promisiunei tale.*

POPORELE ROMANIEI.

VI.

*Romania este o carte, este unu opu. — Poporul
ei e Prefati'a; si e acăst'a intortocata scrisa, — autorul
bunu nu e de acceptat.*

OPINIUNEA GENERALE.

DESCANTATURI POPORALE ROMANESCI.

27.

Tóta oiea-e de belitu,
Tóta serófa-e de perlitu;
Oiea-ti dà totu lana buna,
Serófa si clisa betrana.

DOINE

de sub tiermurii Bistriei.

Motto: Buna diu'a fratflor!

Voiu sà ieu lir'a la mana,
Sà vi cantu un'a de doru;
— Cantaretiu de septamana,
Misca-ti córd'a de fuioru!

Cautati susu in Germania,
In mediulocu de Berolinu,
Unde-a casa-aflati hotla,
Arendata de-unu Paganu, —
Ce in totu anulu se 'nsóra,
Sugrumandu la fetisiore.
— Dar' Austria n'audi:
Tu de celu Plesiugu sà fugi! . . .

Frundia verde de cicóre, —
Anu mai anu sì mai anu-tiertiu,
In Berlinu e serbatore
Si ospetiu in Königgrätz, —
Si Plesiugulu ca si mire
Si-batù nevést'a de-uimire!
— Oh, adi nevést'a! 'n Salzburgu
Cochetezi celui Plesiugu? . . .

In lacu tresti'a se misca, —
Si brosconiulu de Biszmark
Imbla-si buc'a, d'in finti crisca,
Cumu si-aru face laculu largu; —
Si-apoi sare, totu mai sare,
Pre a Austriei otare —
Pon' la Salisburgu pre malu,
Coraesce-acum' loialu!

Coraesce cu 'nfocare
Ca sì-a Franciei nanasiu, —
Cere alt'a 'ncredintiare
Punendu vorb'a-si la remasiu, —
Ca Plesiugulu si Paganulu
A Austriei suspinulu —
Ca mai anu l'a aliná
— Si nu totu la Sadowa!

* * *

Ér' sà ieu lir'a la mana,
Sà mai cantu un'a de doru;
— Cantaretiu de septamana
Misca-ti córd'a de fuioru!

I.

— De-aslu fi inaltulu „Dragutia”
— Popasù ce e sanctu,
M'aslu caută eu unu tocaciu,
Sà-ilu punu la nevaditu!

II.

Ca-apoi multe rosii brâuri
Sà imi tiese dì sì dì
— Ah pretiesele burte,
Cu ele ce s'aru fali.
. . . . numai pe bani!

III.

Sà mai ieu lir'a la mana,
Sà mai cantu un'a de doru.
— Cantaretiu de septamana,
Suci mai bine celu fuioru!
. . . . indata.

TEATRU NATIONALU IN ARADU.

**Epistól'a lui Siandricu, catra fratele seu de
cruce Todorica.**

Carissime frate!

Scusele mele — pentru nitic'a intardiere a contiunarii discursului nostru — sunt intemeiate pre dône cause neevitabili; cea principale este: blastama'a epidemiei a mistuitoreloru friguri, grasante in tôte unghiu-riile Aradului in cátu acusia, nime nu se mai pôte insufleti pentru causele natuniali, era cea-l-alta a fostu: absentia'a badei Gur'a Satului, care ca delegatu trebnu sà participeze la festinulu eternisarii memoriei lui Stefanu celu Mare de la Putna.

Domineca, la 3. Augustu, se reprezentă pies'a: „Patria și Domnitoru” o drama in 3 acte. Eu in locu de a 'mi incordá atentiuinea spre executarea piesei, preferii a ocupá locu lunga cofetariu, cù-ci numai acolo Te poti delectá sì face G'schäfturi bune și placute. Apoi mi-am inchis uochii, ca sà nu vedu minuni, și mi-am infundat uorechile, ca sì nu audu sioptele numite Wischpelaiuri d'in giurulu meu, se intielege, — spre a nu me confundá in G'schäftulu, ce l'am intreprinsu lunga cofetariu; dar' — sà scii, cù m'am ascunsu la scutela intr'unu cotu, ca sà nu patiescu sì eu vr'o minune, buna bra ca parechi'a cea do ómini, ca se asiedidu frumosu intr'o logia neabonata!

Music'a incepù a intona, sì de vreai sì sì Tu de o parte, ai sì vediutu ce n'ai mai pomenit; cu tôte cù uorechile mi erau bine astupate, totu-si sunetulu celu drasticu și duduitoriu alu trimbicioiului celu mare de vr'o 6—7 coturi a petrunsu pon' la crerii mei.

Gineva — pe nevediute și neaudite — odata me prinde de pitigusu si-mi striga cu vóce poternica: ei bre! audi marsiulu natiunalu? esci surdu de nu trasari??!

Esci orba, de nu vedi cocónele cumu misca incantate de sunetulu musicei?! Frapatu de acést'a amonitiune, iute — ca fulgerulu — mi-desfundai uorechile și audii intr' adeveru sunandu unu „Marsiu natiunalu” inse dupa o compoziție cu totulu noua, inca necunoscuta!

Cortin'a se redica.

Soldati, gardisti, boeri cu spade, infamii cu grama'da, patimi urite cu vic'a, ochi beliti cu parechile, nasuri sferticate, — dobe de cari n'ai mai vediutu...

De ieri sér'a me familiarisai cu risulu.

Anim'a mi-e sdrobita de multele patianii, ce le-a, suferit u Pascali; — seraculu de elu! — nece cù-ti poti intipui cátu le-a patitú.

La iuirea lui pe bina erá im resminte de auru, dar' curendu sì respinsu cu disprețiulu ignorante, buna óra ca sì lu noi, candu unu barbatu bravu de la domnia mare ajunse intr'o nòpte a sì simplu plugariu

séu perigrinariu; și vice vers'a totu in aceeasi nòpte (mai tardiu de catra diva) devení restauratu, d'in nimic'a ér' la Domnia mare!

Nu sciu ce: dar' atât'a am sà Ti-o spunu francu — (pardonu de expresia cù bmeniloru moderni nu li place franchetia!) cù turcii sunt in tiéra, — grigi!! Pas cal i fù silitu a dà peptu cu ei prim'a óra, și sà vrei vedè cumu i-a pisat, de mergea pulvere dupa ei, — mai grozavu de cumu batura frantusii pre sviabi!

Sererandu o invingere gloriósa asupra turciloru pagani, pusera pre dragulu meu comediasiù de Balanescu in criminalu și fora mila și crutiare cerura jertfa, capulu seu, — pricepi Tu frate Todorica — dupa Standrecht ce-lu numimur noi dreptu de stréngu, fiindu blastematulu tra datoriu!

Dómue ajuta cù veduii odata pedepsindu pre tradatoriu. . . . cù-ci adusera sentintia de mòrte asupra capului bietului Balañescu, adeca treba sà me intielegi omule: nu Balañescu a fostu aieve — celu judecatu, ci acel'a pre care l'a representat ca comediasiù, adica Voroniculu Veveritia.

Inse de óre ce Veveritioiulu acel'a nu mai esista pre acésta lume ducendu-se cu hopsis tu pre cea vecinica: asià dara sufletulu lui o s'o patiesca.

Deci dara avemu de a multiumi bravulu Pascali, cù facù pre romani și cu — patria și cu domnitoriu! . . .

Adio! pon' la revedere:

Siandricu, celu meu.

CIGURI-MIGURI.

= Democratii Franciei se privescu unii pre altii, și se totu intréba, cù óre unde e acusia libertatea Franciei, de óre ce despotulu de Napoleone nu-i mai domnesce? Gambetta li sioptesce la urechia dicendum: sà postesca la Thiers, cù-ci elu dispune, și si-ie tóte libertatile!

□ Unu pacala a responditu fain'a, cumu-ra in diel'a Ungariei sà se sia arelatu unu spiritu; lucru de risu, sindu-cù noi toti bine scimur, cù in diel'a Ungariei neci candu nu au amblati spirite.

ANECDOTE.

Unu popa jesuitu, vediendu odata pre o copila tenera, carei'a i placea pré multu dantiulu, ii dîse: Drag'a mea! am sà-ti spunu, cù: acele fintie, cari radiemate pre braciile altui'a si-uita de sine jocandu, — voru merge tóte in fundulu iadului.

Parinte! — respunse copil'a — cù a jocă sì a fi radiemata de braciulu unui jucausiu bunu, eugetu a me aflá in raiu, ast'a o credu; dar cù cumu e fundulu iadului, aceea dieu nu sciu. Deci dara eu voiu jocá necontentu, s' apoi pe urma voiu veni, ca să te rogu sà me absolvezi de peccate!

Avendu tieganulu unu calu forte lenosu, 'nainte de a-lu duce la tergu, a inceputu a-lu mustrali, și totu tactul pe lunga resunetulu de „80“ ilu amesurá; asià ducendu-lu la tergu, se intemplara cumparatori cari întrebau: „eu cătu dai calulu mai tiefane?!“ La ce tieganulu respunse: „eu 80“. Audindu calulu de 80, sariá ca sì turbatu.

ODĂ

catra Dascalii honvedi.

*Motto: Fia di eu sôre,
Ori ceriulu norosu;
Fia ploi, ninsôre,
Noi mergem voiosi.
Drum bunu, drum bunu!*

*Ah! vino musa éra
Pre ventulu linu de véra,
Sì fa ca sà resune
A lirei male strune,
Sà potu cantá mereu.*

*Voiu paseri cantatore,
Voiu ceuce, corbi și ciore,
Cantandu cantare pia
Cu dulce armonia
Veniti in giurulu meu.*

*Cù-ci adi eu voiu aduce
Unu imnu, cantare dulce,
Si flori mirositore,
Cunune de cicore,
La dascalii honvedi.*

*Ah! frati eu sacru nume
Alesi din marea lume
Cu-o demnitate rara,
Meniti ca 'n mare fala,
Sà dicesti: „jobbra nézz!“*

*En vécea mea incéta
In lacremi incetata
De marea bucuria, —
Neci cù mai potu descrie
Chiamarea ce-n aveti.*

*Me bucuru totu mai tare,
Candu sciu ce desfătare
Sentiti candu tempulu vine
Cu cele-optu septamane,
Sà-amblati pe campuri verdi.*

*Pre voi placut'a sórie
Ve-alésa d'intre glòbe
Cu zelul si rivna mare,
Spre-a tierei aperare,
Sà fitti voinici si bravi,*

*Ér' totu odata 'n scola
La eea scumpa comóra,
Ce-i dieu invetiatura,
Sà-i dati incepatura
In pruncii miei si slabii.*

*Nu potu a nu vi spuu
Cù-ahu vostru mare nume
Va fi nemoritoriu
Facendu atât'a sporii
Prea lumei mari otare.*

Ocna Desiului, la 28th, 1871.

G. STEFANESCU,
pedagogu.

*A vóstra truda multa
Va fi pré resplatita,
Cù-ci si 'n materiale
Priimti remunerare, —
Poteti stringe comóre.*

*Vi spunu eu sigurantia
Cù 'n jung'a-ast'a viétia
A vóstra solutiune
Va prende radecine,
Crescendu ca bradu 'n munte.*

*Atunci in fericire,
Cu Simonu din scripture,
In tonu plapandu usioru
Veti dice 'ncetisoru:
„Slobodî-ne parinte! . . .*

*Dar' pan' atunci rabdare
Cù-ci tempulu trece tare,
Si 'n lume ori-ce bine
Sosesce 'n data vine,
Si-alunga neplacerea.*

*Amblati dupa potintia
Si fitti cu umilintia,
Ér' poftele celi multe
De traiu si de vesmintie
Le 'nvingeti cu poterea.*

*D'in parte-mi vi dau svatu,
Ca omu patitú, amblati,
Cù de aru vrea sà via
Neamic'a seracia
Cu voi standu a se bate:*

*Atunci ve aliatii
Cu patru imperati,
Voinici si tari eroi
Dedati totu cu reshoju
Cari tienu hupte de mòrte;*

*Antaiu e Harnic'i'a,
Apoi Statornic'i'a,
Si mai apoi Babdarea
Si 'n fine 'ndestularea.
Cu aceste 'nvingeti tóte. . . !*

*Priimti dar' dela mine
Acoste-orduri pucine,
Ce sincera din iubite
Le-a serisu spre fericire
Ala vostru iubitu frate.*

DECLARARE SERBATORÉSCA.

„Albin'a“ declara serbatoresce, cumu-ca Lingariu nu a statu, nu sta, și neci nu va stă neci candu în vre o atingere cu corespondințele și colónele ei; Lingarusiul recunoscă insu-si aceste, dar' si-susutiene dreptulu de a-si bagă baremi d'in candu in candu nasulu printre fațuri Albinei.

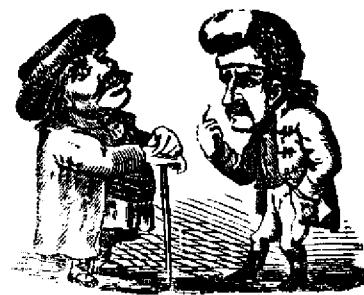
Cumu și unde manca profesorii?

Profesorii de la universitate prandiesc la Hotelul grandu și cina pr'in salónele loru.

Profesorii de la gimnasiuri prandiesc la Bereri'a cea mare și cinéza intr'o ospetaria elegante.

Profesorii populari prandiesc la sóre și cina la luna!

'TANOA' și 'MAND'A.

T. Sei frate! ce aru placè „providentialului“ nostru?

M. Ce?

T. Ca toti romani sà fia maimuce.

M. Si ce dobenda aru avè clu atunci?

T. Aceea, că clu aru face atunci pre italianulu, si aru jocă comedie cu ele . . . !

T. Vai! că superatu-su pre Trénca și Flénca. . . .

M. Dar' pentru ce?

T. Cumu sà nu; audi numai: episcopulu nostru d'in Aradu nu e a casa, e la bâi.

M. Apoi?

T. Apoi in septeman'a trecuta morindu fét'a unui calciuariu d'in Aradu, cauta numai, ce trebuii să vediu, —

M. Ce?

T. Vediui că lés'a episcopului și in carutia vediui siediendu pre Trénca și pre Frénca eu mai alte dôue pilaritie, petrecendu mortulu la morminti și de acolo reintorcandu-se la pomana! . . . Apoi cumu, ele sà fia mai meritate și mai cinstite de cătu noi?!

M. Ele dă, că-su fete și muieri! . . . No dar' lasa, că reintorcendu și audîndu episcopulu de cele ce se facu in absintia lui, sciu că li-o fi amara acea parada.

T. Atunci frate o sà ridemu in pumnu de ele.

M. Ér' și pone atunci să ne mengaem, că scandalulu s'a intemplat in absintia și fore scirea pré bunului nostru episcopu.

T. (pentru sine:) Dobro cage!

T. Vedi acum'a sciu eu in ce calitate a fostu Dr. Titu L. M. Bureusesculu mai de una-di pe la Brasovu.

M. Èn spune-mi și mie.

T. D'apoi dnulu Hopintioleru a tramsu pre unu sfetnicu de alu seu, ca să priimesea și să conduca pe sôcra-sa, adica pre nemțioca mama Hopintiolarónea in România; apoi vedi sfetniculu acel'a si-a naimitu pre o ruptura de vagabundu, ca să duca calabaliculu nemtiicei.

M. Si acel'a a fostu. . . .

T. Intieleptulu Dr. Titu L. M. Bureusesculu.

Sentintie de la ómeni intielepti.

Omulu să nu cugete totu de un'a numai la sîne, dar' neci să nu-si uite necicandu de sîne.

Fă tôte pentru amicii tei, dar' nu-ți cauță neci candu amici (fiindu-că nu-i affli.)

Ieră neamiciloru tei, că-ci poti să-ti ierti chiaru tie insu-si.

Déca credi dôra, cumu-că credinti'a cea adeverata numai de la popi o poti castigá: atunci numai crede nemic'a.

Religiunea cea mai adeverata este amórea catra deapropele teu: preotulu celu mai bunu ti-e convingerea curata, și rugatiune acea mai ferbinte e ajutorarea serăciloru și nepuntiosiloru.

Meliti'a Redactiunei.

Dlui S. B. in *Gata'a* (Banatu) Nrulu 34, speditu. Vedi notiua nostra d'in colón'a prima a acelu nrul.

„Teatrul național in Aradu nrulu III.“ covesiesce pre tôte cele 1-alte de pone acum'; va apărè in nrulu proesman. Inainte numai eu devi'a la mane „luminize-ți și vei fi.“

Onor. *Casinu in Buteni*: Fiindu-că Dvóstra ati reclamatu diurnalulu d'in semestrul alu II. vi l'amu tramsu; dar' să sciti, că costulu nu l'amu potutu ridici inca neci dupa mai multe cercercari. Reflectati pre respectivulu comisiunariu alu Dvóstra, de ce a intardietu cu avisarea, și de ce nu ni aminstira costulu? că-ci la d'in contra veti fi trecuti la noi intrei restanti. Alta data mai bine corespondeți de adreptulu, că-ci vedeti si anulu trecutu totu asié ati patisn-o cu cela dela Pesta.

Unei domnișoare d'in Aradu: ti satisfacemu cererea in loculu acesta, publicandu-ți urmatorulu versuletui ca dreptu responsu dlui *Petrinu*:

La versulu „Numele meu...“ (aparutu in nrulu 33.)

Vedi tu multu te-ai insielatu.

Candu acca ai engetatu,

Că copile versulu teu

Coresponde la alu meu. —

Să scii dara francaminte,

Că n'am scrisu pentru-unu studinte! . . .

Pentru on. „Theater und Casino-Verein“ in *Oravita* (Banatu): Ati reclamatu diurnalulu d'in 1. lui Iuliu si vi l'amu speditu, dar' noi n'amu primutu dela Dvóstra inca reînnoirea abonamentului. Reclamati pretiulu ja posta.

Estrusu d'in pies'a „Emanciparea femeilor“ ti gratulam, că ti-a alesu asié tema frumosă; terenulu inca e mare, ilu poti exploata pentru multe idei frumosă. Ni-arn placè a celiu intrèg'a piesă, că-ci estrusu singuru inca promite multu. Se va publica.

Catra nrulu acest'a alaturamul pentru amicii nostrii prenumerati nrulu 110. d'in *Telegraful* de Bucuresci, ce contine serbarea dela *Putna*, și care ni s'a transpusu de ocamdata in 200 exemplarile a le desribui a 10 cruceri. Deçi frati ce-lu priimescu aiba bunetate a ni tramite acestu costu bagatelu cu ocasi'a reînnoirei abonamentului pentru diurnalulu nostru, său cu ori-ce alt'a ocasi'a binevenita; ér' ceia-l-alti ce inca-lu dorescu, să ne avisees si ilu vom procură bucurosu și pentru Dloru.